

PALÁST

MAKÓI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

2025. OKTÓBER

ÚJRA A SZENTLÉLEK

Egyházközségi lapunk előző számának témája Pünkösd ünnepéhez kapcsolódóan a Szentlélek volt, Ferenc pápa halála és római zarándoklatunk bőséges visszatekintő anyaga miatt azonban csak részben tudtuk megvalósítani a tervezett tematikát. Mivel az új tanév kezdetén a szokásosnál több figyelmet fordítunk a Szentlélekre, úgy döntöttünk, hogy újra a harmadik isteni személy kimeríthetetlen mélysége szolgáltatja aktuális lapszámunk témáját. Mivel a Lélek a közösség előmozdítója (communio), alkotó Lélek (Spiritus creator) és az imádkozó, Istenhez forduló ember belső forrása, mozgatója (fons vivus) is, ezért újra és újra jót tesz nekünk, ha szorosabbra fűzzük vele kapcsolatunkat. E lapszámunkban ehhez szeretnénk támpontokat adni.

Korunk egyik legmeghatározóbb európai keresztény gondolkodója a cseh katolikus pap, teológus, szociológus, Tomáš Halík. Legújabb, magyarul még nem olvasható könyvében többek között a komoly és igényes, személyes és közösségben megélt lelki élet, azaz a spiritualitás fontossága mellett érvel. Kiindulópontja sokak felszínes véleményével szemben a következő: a mai keresztény egyházak (nemcsak a katolikus egyház) számára nem a liberalizmus vagy a szekularizáció jelenti a legnagyobb kihívást, hanem az, hogy az emberek többsége a vallás helyett az egyházhoz nem kötődő spiritualitást választja. Még a II. Vatikáni Zsinat sem számolt azzal, hogy az ezredfordulóra hatalmas méreteket fog ölteni azok száma, akik a vallástól elfordulnak, de Istentől nem, ezért a különböző spirituális utakat választják. A nagy keresztény egyházak nincsenek felkészülve, hogy megfelelő választ adjanak a spiritualitás iránti egyre növekvő érdeklődésre. Mi talán elsősorban a közömbösséget tapasztaljuk, de világviszonylatban nagyon sokan a szektáknál vagy a könnyű megoldást kínáló, keletre érkező mozgalmaknál keresnek felszínes válaszokat életük kérdéseire.

Pedig a katolikus egyház keretein belül is hatalmas kincs birtokában vagyunk e tekintetben, csak épp nem tudunk róla! A mai ember mindenhol keres mindenfélét, ám a keresztény misztika nagy mestereit nem ismeri, pedig ők a belső életben bárkinek eligazodásul szolgálnak.

Itt érdemes megjegyezni, hogy a lelki élet nagy katolikus megújítóit az évszázadok során szinte mindig bizalmatlanság, zaklatás vagy elnyomás fogadta az egyházban, de később szentté avatták őket: Avilai Szent Terézt, Keresztes Szent Jánost vagy épp a jezsuita rend alapítóját, Loyolai Szent Ignácot. A másik fontos megfigyelés, hogy a Szentlélek megújító és alkotó ereje sokszor éppen a világban élő (laikus) keresztények által nyilvánult meg, mégpedig legtöbbször éppen azokban az időszakokban, amikor a spiritualitást az intézményes vallás elnyomta.

Válságok idején tehát érdemes szüntelenül fürkésznünk a belső megújulás felé mutató jeleket,

fülelnünk azok hangjára, akik ennek érdekében bátran szót emelnek az egyházban.

Halík atya mellett ilyen személy az amerikai bencés szerzetes, Laurence Freeman is, akinek több könyve már magyarul is olvasható. Laurence atya 2024. januárjában a pannonhalmi bencés közösség számára tartott lelkigyakorlatot. Egyik elmélkedésében éppen a Lélek központi szerepét emelte ki a keresztények belső élete szempontjából. Gondolatai segítsenek minket, hogy minél inkább teret engedjünk magunkban és közösségünkben az alkotó és megújító Szentléleknek: „Az imádságról alkotott gyermeki elképzelésünk szerint mi innen, lentről üzengetünk az odafönt lakozó Istennek. Korunkban azonban az imádság új mintájára van szükség. Életünk és imádságunk középpontjában a Szentlelket találjuk, aki Krisztus imájaként árad az ő emberi tudatából az Atyához szeretetben, szeretetként. Amikor imádkozunk, belépünk az örök mostba, Krisztus tudatába, a Lélek határtalan térébe.”

Zoltán atya

A TARTALOMBÓL:

Négyszemközt Czene Janival 4-5. o.
Tetőfelújítás 7. o.
Táborok a görögöknél 10. o.

Helen Steiner Rice A NEHÉZSÉG ÁLDÁSA

„Megnyitja neked az Úr gazdag kincsházát, az eget, hogy esőt adjon földednek a maga idejében, s megáldja kezed minden munkáját.”

(MTörv 28,12)

Hogy mit kezdünk a nehézségekkel, egyedül a mi döntésünk, mert Isten kezében a nehézség csak felvidíthatja szívünk. Mert ha valamit kapunk Istentől, bármilyen formát is öltön, nem véletlen: szándéka, célja van; mint zord zivatar ha elönt eget, hogy megtisztítsa a légkört, és felfrissítse a földet, úgy a nehézség heves szele is nyugtatja a feldúlt lelket. És bár nagyon nehéz az embernek felfognia Isten célját, megismerni az Ő szándékait, s látnia Keze munkáját, ha képesek lennénk észrevenni a hétköznapi csodáit, meggyőződhetnénk arról, hogy Isten a maga csodás módján azt, ami elviselhetetlennek tűnt, ami elszomorított s fájt, könnyen elfogadhatóvá teszi, ha áldásként tekintünk rá.

Majoros Máté fordítása

HOGYAN IMÁDKOZOM A SZENTLÉLEKHEZ?

A leggyorsabb válasz: közösségben és egyénileg. Kicsit részletesebben: szeptemberről szeptemberre felhangzik a *Veni Sancte Spiritus!* (Jöjj, Szentlélek Úristen!) – minden katolikus iskola ezzel a Szentlélek-hívó énekkel és ünnepi lélekkel kezdi az új nevelési évet. Bennem ez a lendület adó, dinamikus népének megnyit valami rejtett, belső világot, dallamtapadást idéz elő – napokig dúdolom magamban útközben biciklizve és nem csak a suliba jövet-menet! A lelkembe égett.

A Szentlélek motívumával a levegő és a tűz összekapcsolódik – számomra levegőhöz a szabadság, a tűzhöz pedig az élet, a tetterő kapcsolódik.

Mióta azon gondolkodom, mi mindent írhatnék ebbe a cikkbe, két ének hangol az írásra. Egyrészt a református ének első sorai jutnak eszembe énekelve: *Szentlélek, Isten, jöjj szívünkbe, igen óhajtunk...*! Máskor pedig a *Szentlélek, jöjj, lobogó láng!* kezdetű ének dallamait dúdolom.

Egyéni imáimban a Szentlélek hét ajándéka (bölcsesség, értelem, tudomány, tanács, erősség, jámborság és Istenfélelem) közül leginkább az erősséget és a bölcsességet szoktam imádkozni. A Lélek kilenc adománya (bölcsesség, tudás, hit, gyógyítás, csodatevő hatalom, prófétálás, a szellemek elbírálásának képessége, nyelvek, nyelvek értelmezése) közül pedig a bölcsességen túl a hit és a gyógyítás karizmáját szoktam leginkább kérni.

És hogy hogyan imádkozom a Szentlélekhez? Egyénileg: saját szavaimmal, egy-egy fohással, a Szentírás olvasásával, elmélkedések, evangélium-magyarázatok hallgatásával (főleg Pál Feri atya), közösségben pedig rendszerint reggelenként a Szentírás-olvasással a gyerekeknek és a nekik adott magyarázattal, valamint a hétköznapi osztály-miséken és a vasárnap esti szentmisén való részvétellel.

Mészáros Ildikó

GYERMEKMISSZIÓS TÁBOR

Idén nyáron ismét különleges élményben volt részük azoknak a gyermekeknek, akik részt vettek a missziós táborban. A közel ötven fős kis közösség nemcsak szórakozással töltötte a napokat, hanem lehetőséget kaptak arra is, hogy a hitben megerősödve, egymást támogatva éljék át a közösség összetartó erejét. A programok minden korosztály számára tartalmas kikapcsolódást kínáltak.

Délutánként közös foglalkozásokon vettünk részt, ahol egy-egy keresztény témáról tanultunk és beszélgettünk. Ezek a mélyebb beszélgetések segítettek abban, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek Istenhez, és a kérdéseikre választ találjanak. A délutánok inkább a játékos kalandokról szóltak: kibicikliztünk Maroslelére, ahol nagy sikerű számháborút vívtak a gyerekek, illetve Apátfalvára is, ahol a homokkitermelőben játszottunk. A tábor területén pedig szinte végtelen volt a lehetőségek sora: medencézés, trambulín, vízipisztoly-csaták, foci, sakk és még megannyi játék várta a gyerekeket. A sok vidámság mellett mindig szem előtt tartottuk, hogy a játék a közösség építését is szolgálja. A napok során nemcsak a

gyermekek között alakultak ki új barátságok, hanem mi, felnőttek – konyhai segítők, csoportvezetők, háttér munkások – is közelebb kerültünk egymáshoz. Már hiányzik mindannyiunknak a gyerekek nevetése és a közösen átélt pillanatok. A konyhán szolgálók munkája külön említést érdemel: nemcsak a napi étkezésekről gondoskodtak, hanem igazi különlegességekkel is meglepték a gyerekeket: gofri, csokiszökökút, vattacukor, lágyfagyi és popcorn tette még emlékezetesebbé a tábori napokat.

Számomra a tábor legszebb pillanatai mégis az estékhez kötődtek. A nap végén együtt adtunk hálát az Úrnak – ki-ki másért –, s énekelünk. Ez a tábor több volt, mint egy nyári program: olyan ajándék, amely megerősített bennünket a hitben, és megmutatta, hogy mennyire fontos egymásra figyelni, közösséget építeni és másokat szolgálni. A gyerekek arcán tükröződő öröm és a közösen átélt élmények mindannyiunk szívében maradandó nyomot hagytak.

Juhász Kornél

SZERETNÉM, HA A VERSEIM ESZKÖZEI LENNÉNEK MÁSOK MEGTÉRÉSÉNEK

Czene János, az újvárosi egyházközség tagja sokáig nem tudta, mivel lehetne a templomi közösség szolgálatára és azt sem, miért történtek súlyos balesetei, amelyekkel elvesztette testének épségét. Hosszú idő után kapott válaszokat és küldetést a Jóistentől, amelyért mára halát és békét érez a szívében. Missziója nem csak a helyi plébánián ível át, de az ország határain kívülre is eljut.

„Az alapok”

A vallásos lelkületet a családból hozom. Édesanyám szerzetesnővér szeretett volna lenni, de a terveit a második világháború elsodorta. A hite mellett viszont kitartott a legnehezebb időkben is és később a gyermekeit is ebben a szemléletben nevelte. A szervita kápolnában voltam elsőáldozó és Újvároson bér-málkoltam; a Bartók iskolában pedig dr. Tóth Aladár lánya, Tóth Mária volt az osztályfőnököm. Ő sokat segített nekem és a nővéremnek a hittanos tanulmányainkban. Makó határában, egy tanyán nőttem fel, ahol jelenleg is élek. Szép és dolgos gyerekkorra emlékszem vissza, a szüleim már korán beleneveltek bennünket a munka és az állatok szeretetébe. Mivel nem lépett be a családunk a TSZ-be, ezért nagyon keserves időszakaink is voltak, sok megaláztatásban és mellőzésben volt részünk.

„Apáról fiúra”

’76-ban nősültem meg, a feleségem apátfalvi. Kezdetben a faluban látogattuk a szentmiséket, dr. Katona István atya volt akkor ott plébános. Nagyon magával ragadó közösségi életet teremtett és rengetegen jártak oda templomba. Amikor a három gyerekünk megszületett, az óvoda miatt Makóra kerültünk és Máдай atyához, Újvárosra jártunk. Azóta tartozom ide én, a család másik fele pedig Belvárost látogatja, így sosem marad örízetlenül a tanya. A családi gazdaságot az életkorunk és a megváltozott vásárlói igények miatt az évek folyamán jócskán leépítettük. Jelenleg csak egy-egy haszonállatunk van és összefogásban inkább a mezőgazdaságra koncentrálunk. Két unokánk van, aki-

ket én igyekszem a tanyasi élet fortélyaiába is belevezetni, ahogyan régen engem is a szüleim.

„A lényeg az önzetlenség”

A közösségért végzett, viszonzást nem váró munkát fontosnak tartom. Megérintett az a szentirási idézet, hogy: „Ha lakomát adsz, hívd meg a szegényeket, bénákat, sántákat, vakokat. Boldog leszel, mert ők nem tudják neked viszonzni” (Lk 14, 13-14). Ezt a segíteni akarást akartam mindig megvalósítani: szentmisére hozok el autóval időseket, telefonon beszélgetek velük és csatlakoztam a Máltai Szeretetszolgálat makói csoportjához is. Korábban Böjte atya gyermekotthonai számára a barátaimmal többször gyűjtöttünk és vittünk élelmiszereket, ruhákat és iskolaszereket. Jelenleg imalapokat tervezek és adok ki, amelyeknek olykor a szövegeit is én gondolom ki. Utána ezeket elajándékozom, odaadom a híveknek, vendégeknek. Zoli atyával mindig egyeztetek a tartalomról és az ötleteimről, ő biztat arra is, hogy egy könyv kiadásáig meg se álljak.

„Fönről súgnak, én csak a golyóstoll vagyok”

Kereszteket is kaptam a Jóistentől: egy balesetben előbb elvesztettem a bal kézfejem egy részét, 2010-ben pedig a jobb lábam sérült meg maradandóan. Ezek inkább lelki-
leg viseltek meg, mint fizikailag. Kutattam a válaszokat, miért engem értek ezek a megpróbáltatások. Dr. Katona István atya azt mondta, majd a múltó idő meg fogja mutatni, és úgy érzem, mára értettem meg a történések üzenetét: figyelmeztetések voltak odafele, hogy tartsam meg a hitemet és maradjak az utamon. Lehet, emiatt nem lettem nagygazda vagy sikeres mezőgazdasági vállalkozó, de így találtam rá arra, hogy én mivel tudok az egyházközség javára válni. A belvárosi templom 250 éves ünnepén komolyan vettem azt a felhívást, hogy mindenki vegye ki a részét a feladatokból. Az első versem témája ezért lett Szent István. A traktoros munkáim közben gondoltam ki a sorokat. Ezután bármilyen tevékenységben is voltam, mindig volt nálam papír és ceruza, hogy ha jön az ihlet, akkor azt egyből le tudjam jegyezni.

„Ez az egyetlen út, ami járható”

A szentmisék után osztottuk ki a lapokat és nagyon sok pozitív visszajelzést, biztatást kaptam a környezetemből. 2022 óta több alkalomra, többek között Kis Szent Teréz, Szent László király, Magyarok Nagyasszonya ünnepére születtek költeményeim, de írtam Pünkösdre, Karácsonyra és Húsvétra is. A fehér pipacs című szerzeményemet egy különleges természeti élményem ihlette, de egy nekem tetsző egyházi éneket is kinyomtattattam már. A képek kiválasztásában a szakemberek újabban már a mesterséges intelligenciát is segítségül hívják, ami még különlegesebbé és szebbé teszi a külső megjelenését a kiadványoknak. Örömet lelem az írásban, annak ellenére, hogy korábban nem sokra tartottam ezt a tevékenységet. De rájöttem, ha erre van tehetségem, akkor azt a Jóistennek köszönhetem. Alkalmanként akár tízezer példány is készül egy-egy képeslapból, amit azután mind elajándékoznak. Részemről ez egy misszió, és ahhoz egy szelíd eszköz, hogy kicsit gondolkodóba ejtsék és megtérítsék másokat, vagy visszavezessem őket Jézushoz. Magam is megtapaszt-

taltam, hogy ez az út nehéz, sokszor megpróbáltatásokkal teli, de csak ez az egy az, ami járható.

„Az öröm és a hála a fizetség”

Erdélyi látogatásaim során jutottam el Csíksomlyóra, teljesen lenyűgözött a hely szépsége. Első alkalommal elfelejtettem virágot vinni a templomba a Szűzanyának, de ott megfogadtam, hogy legközelebb nem megyek üres kézzel. Az ottani és a máriaradnai búcsúkra azóta mindig nagy példányszámmal készülök a képeslapokkal, kiadványokkal és elosztogatom azokat a zárandokok között. Úgy érzem, hogy teszek valamit másokért, sokan várják és szeretik ezeket az ajándékokat. Nekem pedig ez a jóleső érzés a fizetségem, amiért örömmel végzem ezt a küldetést. Tudomásul vettem, hogy másfél kézzel és másfél lábbal is tudom szolgálni a Jóistent: az idő választ adott minden kétségemre és kérdésemre.

Szabó Anita

KIS SZENT TERÉZ IMANAP ÚJVÁROSON

1925-ben avatták szentté Lisieux-i Szent Terézt. A száz éves évfordulóhoz kapcsolódóan az idei imanap témája az életszentség volt. Köszönjük a hódmezővásárhelyi domonkos nővérek tartalmas előadását.

Idén a következő településekről érkeztek lelki táplálékra vágyók: Apátfalva, Balástya, Báta, Békéscsaba, Budapest, Csanádapáca, Csantavér, Debrecen, Domaszék, Földeák, Gyula, Hódmezővásárhely, Kiskunlacháza, Kiszombor, Kunszentmárton, Mártély, Makó, Nyírvásvári, Ópusztaszer, Orosháza, Sopron, Szabadkígyós, Szeged, Szentes, Üllés.

A napot záró szentmisét Dr. Benyik György teológiai tanár, Szeged-tarjánvárosi plébános mutatta be pappá szentelésének 50. évfordulója alkalmából.

A DUPLA MUNKA KETTŐS ÖRÖMÖT IS JELENT

Mi történik akkor, ha van, aki az eleve adott otthoni teendőin felül is teljesít megbízatásokat, sőt, önként is vállal feladatokat? Horváth Antalné Julika a számok és a szolgálat világában, a közösségi élet szervezésében kötelezte el magát. Az úJVárosi Szent László és a belvárosi Szent István Király Plébániákon kitarással és lelkesedéssel végzi sokrétű tevékenységét közel harminc esztendeje.

Családi örökség

Julikához nagyon közel áll az egyházi élet és a családjából hozza a templom iránti kötődését; már anyai és apai nagyszülei is egyházközségi testületi tagok voltak. – 12 éves koromig Apátfalván laktunk és anyukám varrónőként dolgozott a faluban. A plébánosok gyakran bízta meg feladatokkal, így egészen kicsi koromtól kezdve ismerem mindegyiket. Dr. Katona István atyához jártam hittanra és ministráltam azokban az időkben is, amikor a templomba járást az iskolában felelőssel vagy dolgozatírással „jutalmazták”. Bennünket ez sem tántorított el, mert nagyon jó gyerekközösség és remek programok voltak a plébánián, no meg a jegyeinkkel sem volt problémánk, mert tudtuk, hogy mindig készülünk kell – idézte fel az emlékeit.

Makóra költözésük után Julika az áruforgalmi szakon végzett a középiskolában, utána mérlegképes könyvelő lett és számlaellenőrként dolgozott. A vallásos lelkiület a saját családjában is megőrizte; férjével és két gyermekével az úJVárosi plébánia életébe kapcsolódtak be. – Márai Richárd atya sokat foglalkozott a fiatalokkal, a lányom és a fiam is nála volt elsőáldozó és bérnalkozó. Őt Turi atya követte, aki nagy felújításokat kezdeményezett. Ebben az időszakban kértek fel segítőknek a gyakorlati munkákba, amiket ma is folytatok – avatott be szolgálatának kezdeteibe Julika.

Kihívás és kitartás

Először takarítási feladatai voltak a templomban, később Gruberné Piroska nénivel a díszítést végezték közösen, utána pedig egyedül is. – Szívesen látom el és örömmel végzem a feladataimat. Nagyon jó hatással van rám a

templom csöndje és nyugalma. Varga Attila plébános 2009-ben honosította meg Makón a Kis Szent Teréz imánap hagyományát, ami mára országos rendezvénné nőtt ki magát. Ennek a szervezését kezdetben a lányommal együtt, mostanában pedig Zoltán atyával végezzük. Az egész napos program nem csak sok munkát, de igazi lelki feltöltődést is ad. A visszajelzések, a hála és az öröm kifejezése pedig bennünket is lelkesít – tudtuk meg Julikától, aki a hivatását is tudja kamatoztatni az egyházközségekben. Adminisztratív tevékenységgel elsőként Nagy Ferenc atya bízta meg, aki az épület-felújításokhoz már pályázatokat is benyújtott. Ezek készítésének fortélyaiába és az egyházi könyvelésbe is ekkor kapcsolódott be.

– Igyekszünk a közösségek összefogása mellett forrásokat találni és lehetőségeket, hogy a szükséges renoválásokat el tudjuk látni az épületeknél. Ez igazi kihívást jelent és kitartást is, hogy a kudarcok se törjenek le bennünket. Folyamatosan próbálkozunk, és én mindig bizakodó szoktam lenni – mondta.

Nem teher, hanem plusz

Az otthoni és a munkahelyi feladatok, valamint az egyházközségi megbízások ellátása folyamatos logisztikát kíván tőle, ezt ügyes beosztással oldja meg Julika.

– Nem unalmasak a napjaim, de emberileg és lelkileg annyi pluszt kapok a templomi szolgálatokkal, hogy nem tehernek érzem ezeket, hanem energiát és megnyugvást is kapok, amire szükségem van. A nehézségek hordozásában a szentmisék, a különféle rendezvények és alkalmak ereje sokat segít – foglalta össze. Erre minden bizonnyal szüksége is van, mert az úJVárosi és belvárosi közösségek, a temető, a bogárzói templom és a szervita kápolna átlátható és gazdaságos működtetése, a pályázatok pontos elszámolása bőven ad számára elfoglaltságot.

– Változatos a munka és sok emberrel találkozom. Figyelmet és precizitást igényelnek a feladatok, együtt kell működni másokkal, de mindenütt segítőkészséggel és kedvességgel találkozom. Szeretem, ha a gyerekeknek kell a táborokra vagy a hittanos programokra forrásokat szerezni és örülök, ha ez sikerül.

Jelen és jövő

A különféle plébániai események szervezése a saját erőfeszítésén túl időnként megkívánja, hogy segítők is bevonjon. – A Tulipán utcai katolikus óvodával is nagyon jó együttműködést sikerült kialakítani, az óvónénik gyakran vállaltak feladatokat és mi is támogatjuk őket. A nagycsaládosokra is számíthatunk, akik ÚJVároson tartják a foglalkozásaikat, és az önkéntesekre is, akik szívesen kapcsolódnak be a munkálatokba – tájékoztatott Julika,

aki nagyon fontosnak tartja azt is, hogy idővel legyen, aki átveszi majd a helyét. Mint mondja, olyan fiatalokra lenne szükség, akik a jövőben szívesen vinnék tovább a sokrétű szolgálatát, és akiknek átadhatná a tudását. De azért megnyugtató, hogy ameddig ereje és egészsége engedi, addig továbbra is vállalja a kihívásokat.

Szabó Anita

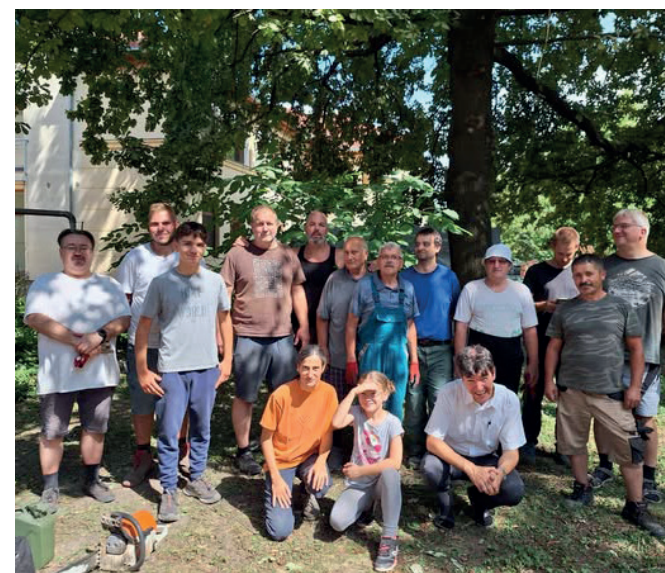
PLÉBÁNIA TETŐFELÚJÍTÁS

Hosszas előkészületek és egyeztetések után szeptember 8-án elkezdődött plébániánk tetőfelújítása. Az első ütemben a Vörösmarty utcával párhuzamos épületrész, tehát a kollégium felőli tetőrészlet felújítása került kivitelezésre, ami kicsit több mint 600 m². A kivitelezés célja a rendkívül rossz állapotban lévő tetőlécek cseréje, korszerű párazáró fólia használatával. A szerződött vállalkozóval való megállapodásunknak megfelelően a munkálatok megkezdése előtt, közösségünk vállalkozó szellemű tagjaival a plébánia kert felől megkezdtek a cserepek leszedését mintegy 6 méter szélességben. Ezt megelőzően ugyancsak a közösség összefogásával a padlás takarítása, lomtalanítása is megtörtént, mely elengedhetetlen volt a

tetőmunkák zavartalan lefolytatásához. Ezúton is nagyon nagy köszönet a résztvevőknek!

Bizonyára sokakban felmerül a kérdés, hogy miért szükséges ez a munka, hiszen szinte új, alig több mint tíz éves a jelenlegi cserép. Sajnálatos módon a szakszerűtlen kivitelezés során az új tetőléc helyett a régi lett visszahasznaálva, ráadásul nem a megfelelő kiosztással, illetve a héjazat kiszellőzése sem volt megoldva, ebből következően a tető katasztrofális állapotba került: beázások, beszakadások következtek be, a felújítás tehát nem tűrt halasztást. A munkálatok október 1-én fejeződtek be.

Dobó Péter

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Egyházközségünk köszönetet mond mindazoknak, akik anyagi támogatásukkal vagy önkéntes munkájukkal hozzájárultak a plébánia épület tetőfelújításának sikeres lebonyolításához. Isten fizesse meg minden jóakarató testvér áldozatvállalását!

Szent István Király Plébánia

A SZENTÉVEK TÖRTÉNETE – A 2025-ÖS JUBILEUM (4. RÉSZ)

A XIX. század első jubileumára XII. Leó pápasága idején, 1825-ben került sor, akinek elsődleges célja volt a keresztény civilizáció újraélesztése Rómában és az egész egyházban. A pápa világiasságtól teljes mértékben mentes vallási és egyházi jubileumot akart. Mivel a napóleoni idők kegyeletsértései miatt sok templom megrongálódott, XII. Leó pápa elrendelte, hogy a patriarchális bazilikákat és Róma összes templomát állítsák helyre, tisztítsák meg és hozzák olyan méltó állapotba, amely a katolikus világ fővárosának, a pápa székhelyének szent templomaihoz illik. Huszonöt évvel később a Római Köztársaság eseményei és IX. Piusz ideiglenes száműzetése nem tették lehetővé a jubileum megtartását.

Az 1875-ös jubileumot minden külső pompa és ünnepe mellőzésével tartották meg, mivel 1870. szeptember 20-án, a Porta Pia áttörésével II. Viktor Emánuel olasz király csapatai elfoglalták Rómát, ezzel megdőlt a pápai állam, a rómaiak pedig népszavazás útján csatlakoztak az egységes Itáliához. IX. Piusz bezárkózott a Vatikánba és a „Vatikán foglyának” nyilvánította magát.

XIII. Leó

XIII. Leó pápaságának (1878-1903) 21. évében, 1899. május 11-én hirdette meg ünnepélyes keretek között az 1900-as szentévet, amely megnyitotta az új századot. Az 1810-ben született pápa bullájában felidézte a 75 évvel azelőtti, 1825-ös jubileumot, amelyben XII. Leó pápa mellett szolgálhatott 15 éves serdülökként. Leszögezte legfőbb törekvését, hogy a szentév jelentse a kereszténység újjáéledését, valamint kifejezte azt a reményét is, hogy a jubileum hosszú pápaságának maradandó, végső jele lesz.

XIII. Leó pápa 1891-ben közzétette Rerum Novarum kezdetű enciklikáját, az első pápai szociális körlevelet, amelynek fő témája a munkáskérdés volt. Ma is gyakran idézett,

nagy hatást kiváltó dokumentumában felhívta a figyelmet az emberiség alapvető jogainak és kötelességeinek követelményeire, rámutatva, hogy az egyház szociális tanítása állandóan fejlődő tanítás. Terjesztette Szent József tiszteletét, akit a családapák és a munkások elé állított példaképnek.

Magyarországon a szentév egybeesett a magyarság megkeresztelkedése és az államalapítás 900. évfordulójával. Ennek a jubileumnak az alkalmából egy ezüstenyélű magyar nemzeti lobogót helyeztek el a Lateráni Keresztelő Szent János főszékesegyház falán, a magyar szent koronát Szent Istvánnak adományozó II. Szent Szilveszter pápa síremléke mellett. A magyar katolikusok 1300 fős szentévi zarándoklatát XIII. Leó pápa április 29-én fogadta.

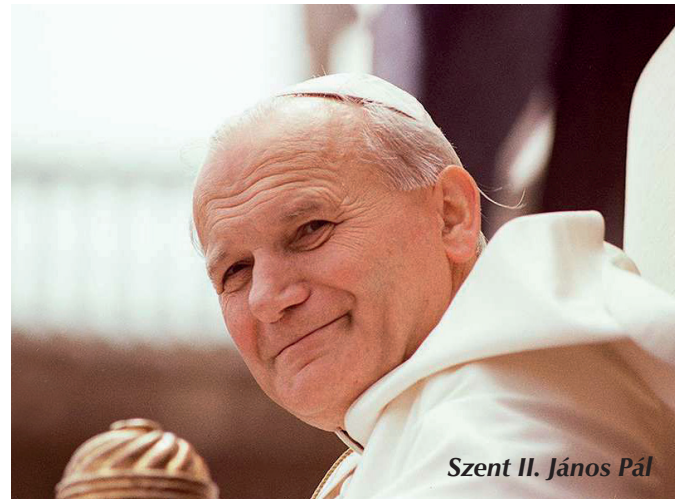
Az 1925-ös szentévben XI. Piusz fel kívánta hívni a hívek figyelmét a missziók értékes munkájára. Mivel a jubileumra egy olyan időszakban került sor, amikor az első világháború visszhangja még nem csendesült le, a pápa arra buzdította a híveket, hogy imádkozzanak a népek közötti békéért, ezáltal búcsúkat nyerve.

1949. május 26-án, Urunk mennybemenetelének ünnepén XII. Piusz meghirdette az 1950-es szentévet. November 1-én a pápa hittételként kihirdette, hogy a „Boldogságos Szűz Mária földi életpályája befejezése után testével és lelkével együtt felvétel a mennyi dicsőségbe”. Ezt a szentévet tekinthetjük a tömeges vallási turizmus kezdetének. Azokban az években politikai okokból Magyarországról nem lehetett Rómába zarándokolni.

VI. Pál pápa az 1975-ös szentévet, amelyet 1974. május 23-án, Urunk mennybemenetelének ünnepén hirdetett meg, a kiengesztelődésnek kívánta szentelni. A II. Vatikáni Zsinat utáni első szentévnek a következő témát adta: „Megújulás és kiengesztelődés”. Ez volt az első jubileum, amelyet világszerte televízió is közvetítettek. A magyar nemzeti zarándoklat szeptemberben zajlott.

A sorozatunk második részében említett – Szent II. János Pál pápa által vezetett – 2000. évi jubileumi szentév volt az eddigi utolsó a Katolikus Egyház életében. (FORRÁS: Vatikáni Rádió)

Szűcs Tamás

Szent II. János Pál

VENI CREATOR SPIRITUS – JÖJJ, SZENTLÉLEK A ZENÉBEN

„Az elfeledett Harmadik önmagát sosem tárja fel, de csendes és észrevétlenül bontakoztatja ki az életet...” – írta Zoltán atya a legutóbbi lapszámban.

Igen, a Harmadik. Maga a SZERETET. Ez az agyonhasznált, elkoptatott szó, mely után nincs a földön ember, aki ne sóvárogna, melyet ne óhajtana. Szeretve lenni és szeretni. Ha szeretet van, ott a Szentlélek munkálkodik. Akkor is, ha nem vesszük észre, ha nem akarjuk észrevenni. Csendes, megfoghatatlanul, de érezhetően. S ahol munkálkodik, ott létre jön a lelkek kapcsolata.

Veni, Creator Spiritus
(Harmonia Caelestis, No.34)
1711

Esterházy Pál
(1685–1713)

(♩ = 104)

Cantus
Alto

Tenor
Bassus

Basso
seguinte

Ve - ni Cre - a - tor... Spi - ri - tus, Ve -
I - mple su - pe - rna... gra - ti - a, A - lle - lu - ja... I -
A - cce - nde lu - men se - nsi - bus, A - lle - lu - ja...
La - au - de - tur Sa - neta Tri - ni - tas, La - au -

ni Cre - a - tor... Spi - ri - tus, A - lle - lu - ja... Me - ntes tu - o - rum
mple su - pe - rna... gra - ti - a, A - lle - lu - ja... Quae tu cre - a - sti
cce - nde lu - men se - nsi - bus, A - lle - lu - ja... In - fun - de a - mo - rem
de - tur Sa - neta Tri - ni - tas, De - o di - ca - mus

vi - si - ta, Me - ntes tu - o - rum vi - si - ta,
pe - cto - ra, Quae tu cre - a - sti pe - cto - ra,
co - rdi - bus, In - fun - de a - mo - rem co - rdi - bus, A - lle - lu - ja...
gra - ti - as, De - o di - ca - mus gra - ti - as,

Meggyőződésem, hogy a Szentlélek egyik megnyilvánulása maga a zene. Ez az önmagában is szinte megfoghatatlan valami, amely elvarázsolja, megnyugtatja, föllekesíti, energiával tölti fel az embert. A zene megalkotása, a zene élvezete, amelyre csak az ember képes. Mi ez, ha nem a Szentlélek ajándéka! Ő kapcsolódik a zeneszerző lelkéhez, hogy létrejöhessen a zenemű. Aztán ezt a művet előadják a zenészek, az énekesek, s lelkükben ott munkálkodik a Harmadik. Kiáradt és tovább árad. Tovább, mert valakik meghallgatják az előadókat, s az ő lelkük is megtelelik. Érezhető a Szentlélek jelenléte.

Tudom, mert nem is olyan régen előadóként és hallgatóként átéltem. Koncertet adtunk a kórusommal, egy lélekként énekeltünk. Meghallgattuk a vendégkórust, teljes figyelemmel, szeretettel, lélekkel. Létrejött a lelkek kapcsolata, közöttünk volt a Szentlélek.

Mindezek ellenére összességében aránytalanul kevés mű szól magáról a Szentlélekről. Találkozhatunk vele a zene számtalan területén, de valahogy úgy van, ahogy Zoltán atya írta: „...még mindig nem kapta meg az Őt megillető helyet...” Búvópatakként ott rejtőzik számtalan oratóriumban. Händel: Messiás, Haydn: A teremtés, Bach: Máté passió vagy Rossini: Stabat Mater, és még sorolhatnám. Kivétel nélkül mindegyik szövegében ott a Lélek. Ebből a szempontból elképzelhetetlenül sok műben rejtezik a Szentlélek.

Róla magáról vannak népdalok, keresztény énekek, dicsőítő énekek, taizéi énekek, kórusművek, de számuk igen szerény, pedig nagyon szépek. Magam is énekeltem ezekből jónéhányat. Csak egy rövid ízelítő:

- Szentlélek Isten, szállj le ránk (Népelek, Hozsanna 102.)
- Szentlélek, jöjj, lobogó láng (L.E.SZ. feldolgozás)
- Eriksson: Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe
- Varga Attila: Szentlélek, úgy kérünk, szállj le ránk
- Esterházy Pál: Veni creator Spiritus
- Jöjj, Szentlélek, szállj le ránk (taizéi)
- Kodály Zoltán: Jövel Szentlélek Úr Isten
- Kodály Zoltán: Pünkösddőlő

Az énekeket tanulmányozva érdekes megfigyelést tettem: kevés kivételtől eltekintve a művek szövege hívó, kérő, óhajtó jellegű. Számtalanszor előfordul bennük a „jöjj”, a „szállj le”, az „óhajtunk” szó, szófordulat. Nincs bennük, hogy áldjon, ítéljen, megbocsásson, elvegyen, szeressen. Csak a kérés, hogy jöjjön el, tölts be lelkünket szeretettel.

Számomra a fentiek közül a legszebb dallam a taizéi ének, szövegét tekintve pedig Kodály Zoltán: Jövel Szentlélek Úr Isten című kórusműve.

Szibikné Éva

Jövel, Szentlélek Úr Isten,
Lelkiünknek vígassága,
Szíviünknek bátorsága,
Adjad minden híveidnek
Te szent ajándékokat.
Jövel, vígasztaló
Szentlélek Isten!

Bíztsad félelmes szívünket,
Hogy kétségbe ne essünk
Halálunknak idején,
De nagy bátorsággal, vígan
E világból kimúljunk.
Jövel, vígasztaló
Szentlélek Isten!

TÁBOROK A GÖRÖGÖKNÉL

Az idei nyár is bővelkedett programokban a Görögkatolikus Parókián, ezekből mégis kiemelkedett két olyan esemény, melyek minden évben meghatározzák a szünidőt. Június 22-27-ig került megrendezésre a IX. Görög Garden alsós általános iskolás gyermekek részére. Az idei évi tematikus napok középpontjában a teremtsévédelem állt. A hét során az atyák vezetésével az alsós gyerekek megismerkedtek a teremtsévédelemmel, Noé és Dániel történetével, valamint Assisi Szent Ferenc életével. Mindennapjainkat meghívott vendégeink is színesítették: Sipos József, vagyis Sipos gazda madaras, bogaras, méhes interaktív előadással készült. Nagyfalusi Ilona Mária vidám népi játékokat hozott nekünk, „parasztolimpiát” szervezett a gyerekeknek. Kecskemétin Varga Beáta kézműves foglalkozásán pedig a nemezeléssel ismerkedtünk meg.

A gyerekek egész héten énekeltek, alkottak, játszottak, és a végén közösen készítettek egy faliképet arról, hogy mi tetszett nekik a legjobban. Július 7-től 11-ig parókiánk ifistáival Egerben és környékén kirándultunk. Lehetőségünk nyílt megtekinteni az Érseki Palotát pincerendszerével. Betekintést nyertünk a fizika világába, illetve a Csillagvizsgálóban az asztronómia rejtelseibe is bepillantottunk. Az egri várban történelmi tudásunkat, az ősember-barlangban a kitarásunkat tehetjük próbára, míg a városi nyomozós játékokban gyorsaságra és leleményességre volt szükség. A reggeli Szent Liturgiák hitünkben erősítettek meg bennünket, hogy fáradtan, de hitünkben és közösegünkben megerősödve térhessünk haza.

Gedeon Tamás

AZ „ETYEK-MAKÓI” MISEBOR – 4. RÉSZ

A misebor története a következő: egy kellemes etyeki pincézés után a pulthoz vonultunk, hogy indulás előtt néhány üveg bort vásároljunk emlékre. Nem sikerült azért „annyira jól” a borkóstoló, hogy a nyitva hagyott raktrajtón bekukkantva ne tűnt volna fel egy különös palack: mintha valamilyen ikon lett volna a címkéjén. Rákérdeztem, és a borász elárulta, hogy ugyanolyan Zenit van benne, mint amit mi is kortyolgattunk, ez azonban a Budapest-belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templom részére lett palackozva, mivel ott ez a misebor – de vehetek belőle én is. Vittem is egy palackkal, és karácsonyi ajándékként odaadtam Zoltán atyának. Neki annyira megtetszett, hogy felvette a kapcsolatot Pécseliéssel és komolyabb mennyiséget vásárolt misebornak. Még saját címkét is terveztetett neki Köles Lászlóval. Nagyon szépre sikerült.

Magáról a borról

Fajbor; a Zenit magyar szőlőfajta, 1951-ben Pécsen nemesítette Király Ferenc Ezerjő és Bouvier keresztesztésével. Finom savú, harmonikus bort ad, az aromaanyagaihoz simuló édessége kiemeli a fehérborok közül. Pécseliék Ze-

nitje természetesen natúrbor, spontán erjesztéssel készül, derítetlen és szűretlen. Ezért ha kitöltés előtt megforgatjuk a palackot, a finomseprőtől opálos, egyébként tiszta, halvány aransárga színű. A pohárban lustán mozdul, a falára erőteljesen tapad, ami komoly beltartalmat sejtet. Illatában akácvirág, akácméz sejlik fel. Ízében erősebben behűtve citrusfélék: narancs, mandarin uralkodnak, leheletnyi grapefruittal, míg rendes fogyasztási hőmérsékleten kóstolva valósággal robban a szájban az alma és a körte íze. Erőteljes, de harmonikus savszerkezet ad tartást a kortynak, amely így nagyon hosszú, s a végén leheletnyi fanyar mentával búcsúzik. Zoltán atya méltán választotta neki a „lélek itala” nevet. De mivel –Hérakleitosz szerint – „a Logoszra hallgatva bölcs dolog egyetérteni azzal, hogy minden dolog egy”, ezért záruljon e

cikksorozat a „világi változat” címkéjének versével:
„Szellő kap ifjúkori szerelmed szoknyájába.
Ez a bor napfényes emlék: beragyogja a lelket.
Nektáros almaíz egy meglepő álom után.”
(Képes Gábor)

Dr. Bartha Attila Viktor

TEPLOMKERTÜNK DÍSZEI – KÖZÖNSÉGES PLATÁN

A Platanus nemzetségnek tíz faja ismert, melyek őshazája Észak-Amerika, Délkelet-Európa és a Himalája. A nyugati platán (Platanus occidentalis) – melynek magassága elérheti az 50 métert is – Észak-Amerika egyik legnagyobb lombhullató fája. A keleti platán (Platanus orientalis) Európában és Ázsiában él. A közönséges platán (Platanus x acerifolia) a nyugati és keleti faj hibridje, egész Európában, Magyarországon is kedvelt díszfa.

Ez a faj 30 m magasra nő, széles koronájú fa. Törzséről és ágairól a kéreg nagy lapokban válik le, ez szárazabb években még inkább megfigyelhető. Levelei 3-5 karéjosak vagy hasadtak, az egyes karéjak fogazottak. Májusban nyíló virágai egyivarúak, fejecskevirágzatot alkotnak. A termős virágokból gömb alakú aszmag terméscsoportok fejlődnek, melyek egész télen a fán maradnak.

A keleti platán a bibliai időkben nagyon elterjedt er-

dőalkotó fa volt Libanonban és Szíriában; a cédrussal ellentétben Palesztinában is élt. A görög-római kultúrában szent faként tisztelték. Az ókori Görögországban és Mezopotámiában a szépség, az erő és az örökkévalóság szimbólumának tekintették. Az istenekkel hozták kapcsolatba, és gyakran templomok és más szent helyek közelében találták meg.

A Föníciát elfoglaló filiszteusok vitték tovább tiszteltetését a Közel-Keletre. A platánfa Izrael népe számára az Úr igralmát és hűségét, törvényeinek erkölcsi nagyságát jelképezte.

A keresztény ikonográfiában Reutei Szent Erzsébet attribútuma. A ferences harmadrendi szűz a XV. században, egy saját maga által épített kis kolostorban, visszavonultan élt, misztikus élményei voltak, s megkapta a stigmákat is.

Baranyi Kati

MARIKA SZELET

HOZZÁVALÓK:

- 5 dkg margarin
- 2 evőkanál méz
- 1 kis kanál szódabikarbóna
- 2 tojás
- 20 dkg cukor

ELKÉSZÍTÉSE:

Forróvizes tál fölött jó kikeverjük, mikor jó híg, beleteszünk 50 dkg lisztet, összegyúrjuk, három részre osztjuk és 20 percet pihentetjük.

Zsírozott, lisztezett tepsiben kisütjük 3 lapot.

KRÉM:

Fél liter tejben 4 púpos evőkanál lisztet megfőzünk. Ha kihűlt, 20 dkg porcukorral és 20 dkg margarinnal habosra keverjük. Két részre osztjuk, egyik felébe 3 dkg kakaót keverünk, a másik felébe 3 csomag vaníliás cukrot, vagy 10 dkg kókusztesztet. Az első lapra kenjük a kakaós krémet, a következő lapra a világosat, végül a harmadik lappal beborítjuk.

A TETEJÉRE CSOKIMÁZ KERÜL:

2 dkg cukrot 3 dkg kakaóval, 5 evőkanál tejjel felfőzünk, a tűzről elvéve hozzáadunk 4 dkg vajat. Jó étvágyat!

Igaz Ferencné Marika

PALÁST • A MAKÓ-BELVÁROSI SZENT ISTVÁN KIRÁLY PLÉBÁNIA LAPJA

MEGJELENIK: negyedévente

KIADJA: Szent István Király Plébánia – 6900 Makó Szent István tér 22./A

HONLAP: www.makobelvaros.hu

E-MAIL: plebania.makobelvaros@gmail.com

TELEFON: + 36 20 464 2637

FELELŐS SZERKESZTŐ: Pálfi Zoltán plébános

SZERKESZTŐ: Szabó Anita

KORREKTOR: Mészáros Ildikó

FOTÓK: Dobó Dolli, internet

NYOMDAI KIVITELEZÉS: Innovariant Nyomda, Szeged, 250 pld.

A photograph of a church tower with a clock face, partially obscured by the dense, green leaves of large trees. The scene is captured from a low angle, looking up through the branches. The church has a yellow facade and a dark roof. The foliage is thick, with some leaves showing signs of autumn. In the foreground, there is a low green hedge and a paved path.

Tanulj a fák hitéletéből
ne fuss a fény ítéletétől
ne siess semmit el

megvár aki leszel

(Halmai Tamás: Erdei hittan)